

Nevalstiskās organizācijas kā sociālās uzņēmējdarbības veicēji

Agnese Lešinska, PROVIDUS pētniece/juriste

Pētījums

- PROVIDUS un Latvijas Pilsoniskā Alianse veica pētījumu
- Pētījuma mērķis–izpētīt 11 Eiropas valstu normatīvo regulējumu (definīcijas, kritērijus) un pieejamos atbalsta instrumentus (finanšu un citus) sociālajai uzņēmējdarbībai, kā arī piedāvāt risinājumus Latvijai
- Autori– Agnese Lešinska, Gatis Litvins, Rasma Pīpiķe, Inta Šimanska, Oskars Kupics, Katrīne Bušēvica
- Finansiālais atbalstītājs – Sorosa fonds – Latvija

Secinājumi

- Ir dažādas juridiskās formas kā SU darbojas
- Valstīs, kur NVO var aktīvi nodarboties ar saimniecisko darbību, SU darbojas NVO statusā
- Igaunijā, Zviedrijā, Lielbritānijā, un citās
- SU saņem ziedojumus, piesaista brīvprātīgos, veic saimniecisko darbību
- **Nereti atzīts, ka NVO vide ir tā kur SU veidojas**

SU Latvijā

- Lielākā daļa darbojas kā biedrības
- Lielai daļai ir SLO statuss
- Darbība uzsākta vai balstīta uz grantiem, saņem ziedojumus, piesaista brīvprātīgos
- Vairāk kā 50 organizācijas...
- Darbojas dažādās jomās – sociālā palīdzība, labdarība, vides problēmas, darba vietu radīšana

Iemesli NVO formas izvēlei

- Labāka atpazīstamība vs neesošam SU statusam
- Tiesības saņemt ziedojumus (...vai mums kāds ziedos, ja būsim komersanti??)
- Granti nodrošina iespēju uzsākt saimniecisko darbību (...bankas nedod aizdevumus)
- Tiesības piesaistīt brīvprātīgos (...gadā mums ir 300 brīvprātīgie)

Izaicinājumi

- Ierobežotas iespējas veikt saimniecisko darbību
- Īsti neiederas NVO vidē, jo veic diezgan aktīvu saimniecisko darbību
- Nav pieeja biznesa atbalsta instrumentiem, mentoringam

Latvijas piemēri

- Biedrība “Otra Elpa” – labdarības veikals
- Fonds “Žēlsirdības māja” – sociālā aprūpe, divas kafejnīcas Ventspilī
- Biedrība “Latvijas Samariešu apvienība” – sociālā aprūpe, medicīniskā aprūpe
- Fonds “Mammamunteti.lv” – portāls mammamunteti.lv

Tendences

- Biedrība veido savu SIA (vienīgais dibinātājs) un nodala saimniecisko darbību no sabiedrības labuma darbības
- Biedrība sadalās divās vai vairākās biedrības, nodalot dažādās darbības jomas
- Pārveidojas kā SIA

Ja SU ir komersants ar ģipāšo statusu

NVO reorganizējas kā komersants

NVO pārveidojas par SU

NVO dibina komersantu

Ir divas organizācijas- NVO +SU

NVO Likvidācija + dibina jaunu komersantu

NVO izbeidz savu darbību, biedri dibina SU

Izaicinājumi..

- Nepazaudēt daudzveidību... bet ieviest skaidrību
- Nodrošināt ātru un vieglu ceļu līdz SU
- Nenoslogot ar birokrātiskām prasībām
- Piedāvāt adekvātu valsts atbalstu

Pilns pētījuma teksts

www.providus.lv

vai

www.politika.lv

vai

www.socialauznemejdarbiba.lv

agnese.lesinska@providus.lv